

Prognoza de vară 2021-2025

- Prevederi și influențe posibile -

Prognoza de vară actualizează un număr limitat de indicatori pe baza noilor condiții macroeconomice evidențiate în prima jumătate a anului curent. Situația medicală favorabilă a permis eliminarea semnificativă a restricțiilor, cu impact pozitiv asupra activității din industrie și servicii, conducând astfel la o revizuire ascendentă a dinamicii economiei pentru anul 2021 cu două puncte procentuale. Anterior, în cadrul prognozei de primăvară, pentru anul 2021 s-a estimat o creștere economică prudentă de 5%, în condițiile prelungirii stării de alertă în primele luni și menținerii anumitor restricții pentru a limita răspândirea virusului, obiectivul la nivel macroeconomic fiind acela de a recupera scăderea din anul 2020, creându-se premisele unei creșteri economice sustenabile.

Elementele avute în vedere în susținerea noilor estimări pe termen scurt sunt:

- Creșterea reală a PIB cu 2,9% în trimestrul I 2021 față de trimestrul precedent (serie ajustată sezonier) și tendința de revenire în termeni anuali comparativ cu perioada similară din anul 2020 (-0,2% pe serie brută), rezultate superioare celor previzionate în prognoza de primăvară;
- Pe domenii de activitate s-au evidențiat evoluțiile pozitive din industrie, agricultură și construcții. Astfel, valoarea adăugată brută din industrie s-a majorat cu 1,9% în trimestrul I 2021 comparativ cu aceeași perioadă din 2020, ceea ce s-a concretizat într-o contribuție la creșterea reală a PIB de 0,3 puncte procentuale. În construcții, valoarea adăugată brută s-a mărit cu 1,2%, iar în agricultură cu 2,1%. În ceea ce privește sectorul terțiar pe ansamblul său, valoarea adăugată brută s-a diminuat cu 0,6%, conducând la o reducere a PIB cu 0,3 puncte procentuale, dar este de evidențiat majorarea cu 10,7% a valorii adăugate brute din domeniul IT, contribuind cu +0,8 puncte procentuale la creșterea reală a PIB;
- Pe latura cererii, s-a remarcat evoluția peste așteptări a procesului investițional care s-a concretizat într-o majorare a formării brute de capital fix cu 11,7% în trimestrul I 2021 comparativ cu aceeași perioadă din 2020. Cu o contribuție de +2,0 puncte procentuale la dinamica ratei reale a PIB, investițiile brute reprezintă principalul factor care susține trecerea la etapa de recuperare a scăderii economice din anul 2020. De asemenea, consumul privat a înregistrat o majorare cu 0,9%, contribuind cu +0,6 puncte procentuale la dinamica PIB. Contribuția cererii interne la creșterea economică de 2,5 puncte procentuale a fost însă contrabalansată de cererea externă care a avut un aport negativ de 2,7 puncte procentuale;
- Evoluțiile peste așteptări la nivel sectorial în majoritatea activităților în perioada ianuarie-mai 2021, iar în cazul serviciilor, revenirea alertă începând din trimestrul al doilea.

Modificări importante se regăsesc și în prognoza macroeconomică a Comisiei Europene care, pentru România, publica în luna mai a.c. (prognoza de primăvară) o creștere reală a PIB cu 5,1% în 2021, pentru ca în prognoza de vară, publicată în luna iulie a.c., noua estimare să depășească 7% (7,4%, revizuire cu +2,3 puncte procentuale). Scenariul Comisiei Europene plasează, astfel, România pe primul loc în rândul Statelor Membre referitor la avansul economiei.

Revenirea accelerată începând cu anul 2021 este ilustrată și de evoluția indicatorului de încredere în economia românească, calculat și publicat de DGECIN. Astfel, începând cu luna aprilie 2021 indicatorul de încredere s-a situat semnificativ peste valoarea de referință de 100 de puncte, ceea ce corespunde unei creșteri economice ridicate.

Evoluțiile sectoriale care au arătat o revenire mai rapidă decât s-a estimat anterior sunt:

- Volumul producției industriale s-a majorat cu 16,0% în primele 6 luni ale anului curent față de aceeași perioadă din 2020, ca urmare a redresării unor ramuri cu o pondere ridicată la export, care au fost afectate anul trecut în contextul pandemiei, respectiv fabricarea autovehiculelor de transport rutier (+38,0%), fabricarea echipamentelor electrice (+32,7%), fabricarea de mașini, utilaje și echipamente (+28,1%) și fabricarea mobilei (+26,9%). Orientarea populației către bunurile de folosință îndelungată a condus la o creștere de 42,6% pe această componentă, în timp ce bunurile de uz curent s-au majorat cu numai 1,1%.
- Volumul cifrei de afaceri pentru comerțul cu amănuntul a fost mai ridicat în primul semestru cu 13,4% comparativ cu aceeași perioadă a anului 2020, în principal datorită vânzărilor de produse nealimentare (+21,4%) și carburanți (+14,7%), în timp ce în cazul produselor alimentare creșterea a fost de doar 4,9%. Preferințele consumatorilor continuă să fie îndreptate spre achizițiile prin intermediul caselor de comenzi sau prin internet, acestea înregistrând o creștere de 18,4%.
- Serviciile pentru populație, unul din domeniile care au cunoscut un declin sever anul trecut, s-au revigorat mai alert în perioada ianuarie-mai 2021, cifra de afaceri înregistrând o creștere de 27,6% față de primele 5 luni din 2020.
- Pe ansamblul celor cinci luni ale anului curent, majorarea nominală a serviciilor pentru întreprinderi a fost de 14,2%, performanță datorată unor activități precum cele profesionale, științifice și tehnice (+51,2%) și activitățile de editare (+29,5%), domenii care au performat și în 2020. Continuări ale evoluțiilor favorabile se regăsesc și în cazul serviciilor în tehnologia informațiilor (+23,4%), dar și în cazul activității de poștă și curierat (+23,3%), susținute de menținerea interesului pentru comerțul on-line.
- Exporturile de bunuri (FOB) au însumat în primele 6 luni ale anului 2021 o valoare de 36,2 miliarde euro, înregistrând o creștere cu 26,5% față de perioada similară a anului anterior, în timp ce importurile de bunuri s-au majorat cu un ritm inferior de 25,6%, ajungând la un nivel de 46,8 miliarde euro.

- Pe piața muncii, în primele 6 luni ale anului 2021, numărul mediu de salariați (calculat ca medie aritmetică a efectivelor lunare) a fost de 4.949,9 mii persoane, mai mare cu 0,1% față de aceeași perioadă a anului 2020. Creșterea numărului de salariați a fost mai vizibilă în construcții (5,4%), în informații și comunicații (+4,8%), cât și în sănătate (+3,8%), în timp ce în industrie s-a înregistrat o reducere de personal (-2,2%), ceea ce a atenuat dinamica pozitivă pe total economie.
- Câștigul salarial mediu brut pe total economie a fost, în perioada ianuarie - iunie 2021, de 5.685 lei, cu 7,9% mai mare decât cel înregistrat în aceeași perioadă a anului precedent. Corespunzător, câștigul salarial mediu net s-a majorat cu 8,0%, până la 3484 lei, conducând la o putere de cumpărare a salariaților mai mare în medie cu 4,5%. În sectorul concurențial, câștigul salarial mediu brut s-a majorat cu 9,3%. Pe total industrie creșterea a fost de 11,1%, datorită revigorării activității economice și a eliminării unor condiții restrictive, urmată de sectorul serviciilor cu 9,2% (peste media pe economie).

Având în vedere evoluțiile economice din primele luni ale anului 2021, precum și ridicarea majorității restricțiilor impuse de pandemie, este de așteptat ca **produsul intern brut să înregistreze o valoare nominală de 1174,9 mld. lei în 2021, rezultată dintr-o creștere reală de 7,0% și un deflator de 4,0%**(evoluția prețurilor în sens ascendent a contribuit la revizuirea deflatorului PIB).

La nivel sectorial, se estimează că serviciile vor continua să aibă un avans considerabil în a doua parte a anului 2021, astfel încât creșterea valorii adăugate brute să fie semnificativă (încorporând și un efect de bază), de 6,3%, cu 2,4 puncte procentuale superioară celei din estimarea precedentă. În ceea ce privește sectorul industriei, se așteaptă avansul susținut al activităților cu un aport sporit de valoare adăugată, care, în noile condiții mai relaxate, au determinat revizuirea ascendentă cu 1,9 puncte procentuale a dinamicii VAB din industrie, la 7,7%, revenirea fiind însă parțială comparativ cu anul 2019.

Efectele nefavorabile ale pandemiei au afectat mai puțin piața muncii unde, în anul 2021, se așteaptă o revenire a numărului mediu de salariați estimat la 5.162 mii persoane (5.164 mii în 2019), în creștere cu 72 mii persoane, respectiv 1,4% față de anul anterior și mai mare cu 0,1 puncte procentuale comparativ cu estimările din luna ianuarie 2021 (5.158 mii persoane).

Câștigul salarial mediu brut pentru anul 2021 a fost revizuit la 5.520 lei/lună, o ajustare în sus de 1,9 puncte procentuale față de estimarea din prognoza de primăvară (5.422 lei/lună), ca urmare a impactului pozitiv al creșterii economice care va determina majorarea acestuia cu 6,9% față de anul 2020. Menționăm ca datele privind forța de muncă sunt încă estimate pentru anul 2020, fiind așteptate în luna august noile valori publicate de INS.

Referitor la apariția unor riscuri asociate prognozei, se evidențiază cele ce țin de impredictibilitatea mediului economic internațional pentru ultimele patru luni ale anului curent, în contextul probabilității ridicate de manifestare a valului IV al pandemiei Covid. Menționăm în principal

factorii de influență asociați evoluției economiei Zonei euro și, îndeosebi, a Germaniei (principalul partener comercial al României) a cărei situație se reflectă în zona de cerere agregată prin exporturi, și în special în zona producției industriale autohtone.

În contextul actual al creșterii economice ridicate, deși exportul de bunuri este așteptat a recupera declinul din anul anterior, deficitul balanței comerciale se estimează că se va adânci fiind principala cauza de modificare a soldului contului curent. Astfel, deficitul de cont curent în PIB se anticipează a se înrăutăți, de la 5,2% în 2020, la 5,5% în 2021.

Există și posibilitatea apariției unui risc generat de eventualele efecte climaterice nefavorabile asupra agriculturii, ceea ce ar putea diminua creșterea reală menținută neschimbată față de prognoza de primăvara (+14,8%).

Pe de altă parte, se poate menționa riscul intern dominant al majorării prețurilor bunurilor intermediare, al combustibililor și energiei, punând o presiune suplimentară asupra competitivității producției interne.

În primele luni ale anului curent s-au înregistrat creșteri de preț atât pentru producția industrială (6,18%, media primului semestru), cât și în cazul costului în construcții (5,9% în primele 5 luni), la un nivel superior celui anticipat la începutul anului. Majorările au fost cauzate atât de ascensiunea prețului internațional al țițeiului cât și a cotațiilor materiilor prime. Pentru prețurile de consum, creșterea din primele șapte luni s-a situat la 3,58%, estimarea pentru anul în curs fiind revizuită la 4,2% pentru media anuală și 5,0% pentru inflația la sfârșitul anului.

Scenariul pe termen mediu 2022-2025 consideră o ușoară accelerare a economiei comparativ cu scenariul din prognoza de primăvară având ca ipoteză centrală impactul pozitiv al fondurilor europene din PNRR.

O simulare a CNSP în ipoteza absorbției a 29 mld euro în perioada 2021-2026, arată un impact pozitiv care generează o creștere economică suplimentară de circa 0,9 puncte procentuale în medie pe tot intervalul, față de scenariul de bază, respectiv fără PNRR dar cu alte fonduri europene: CFM 2014 - 2021 + n3 și CFM 2021 - 2027. În prima parte a intervalului (anii 2021-2022) impactul este mai puțin pronunțat, urmând ca efectul maxim asupra accelerării creșterii PIB să aibă loc în 2023-2024 (+1,6 / +1,5 puncte procentuale) pe măsură ce alocarea fondurilor se mărește gradual.

Modelul economic pe termen mediu este similar celui din prognoza de primăvară, surplusul de creștere fiind determinat de alocarea investițiilor publice și private. Dinamica medie a FBCF va fi de circa 9% în 2021-2025, ceea ce se va concretiza într-o contribuție medie de 2,4 puncte procentuale la dinamica reală a PIB.

Precizăm că prognozele standard sunt cea de primăvară și de toamnă, prognoza de vară fiind una intermediară, având o extindere limitată asupra indicatorilor macroeconomici.